

Osobom niepełnosprawnym o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługują ponadto następujące uprawnienia:

- ▶ Czas pracy osoby niepełnosprawnej o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (z wyjątkiem osób zatrudnionych przy pilnowaniu) nie może przekraczać 7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo, jeżeli lekarz wyda zaświadczenie o celowości stosowania skróconej normy czasu pracy.
- ▶ Stosowanie ww. norm czasu pracy nie może powodować obniżenia wysokości wynagrodzenia pracownika. W przypadku stosowania stawek godzinowych, ulegają one odpowiedniemu podwyższeniu (tak, by wynagrodzenie uzyskane w danym miesiącu pozostało bez zmian).
- ▶ Osobie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze 10 dni roboczych w roku kalendarzowym.
- ▶ Osoba o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności ma prawo do zwolnienia od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia w celu uczestniczenia w turnusie rehabilitacyjnym oraz w celu wykonania badań specjalistycznych, zabiegów leczniczych lub usprawniających, a także uzyskania zaopatrzenia ortopedycznego lub jego naprawy, jeżeli czynności te nie mogą być wykonane poza godzinami pracy.

Łączny wymiar dodatkowego urlopu wypoczynkowego oraz zwolnienia od pracy w celu uczestniczenia w turnusie rehabilitacyjnym nie może przekroczyć 21 dni roboczych w roku kalendarzowym.

WSPARCIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH PODEJMUJĄCYCH LUB PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ LUB ROLNICZĄ

Dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej lub rolniczej

Osoba niepełnosprawna zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotna albo poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu, może otrzymać ze środków PFRON jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej.

Wysokość środków określa umowa zawarta ze starostą, nie może ona jednak być wyższa niż piętnastokrotność przeciętnego wynagrodzenia.

Dofinansowanie kredytu na kontynuowanie działalności gospodarczej lub rolniczej

Osoba niepełnosprawna prowadząca działalność gospodarczą albo własne lub dzierżawione gospodarstwo rolne może otrzymać, ze środków PFRON, dofinansowanie do wysokości 50% oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie tej działalności.

Dofinansowanie może być przyznane, na podstawie umowy zawartej ze starostą, jeżeli osoba ta nie korzystała z pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej (albo pożyczka została w całości spłacona lub umorzona) oraz nie otrzymała bezzwrotnych środków na podjęcie ww. działalności (albo prowadziła tę działalność co najmniej przez 24 miesiące od dnia otrzymania pomocy na ten cel).

Refundacja składek na ubezpieczenia społeczne

Osobie niepełnosprawnej wykonującej działalność gospodarczą ze środków PFRON refundowane są obowiązkowe składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w wysokości:

- ▶ 100% kwoty składek – w przypadku osób o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- ▶ 60% kwoty składek – w przypadku osób o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
- ▶ 30% kwoty składek – w przypadku osób o lekkim stopniu niepełnosprawności.

Niepełnosprawnemu rolnikowi lub rolnikowi zobowiązanemu do opłacania składek za niepełnosprawnego domownika ze środków PFRON refundowane są składki na ubezpieczenia społeczne rolników.

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W GDAŃSKU

UL. PODWALE PRZEDMIEJSKIE 30

80-824 GDAŃSK

TEL.: (58) 326 18 01, FAX: (58) 326 48 94

WUP@WUP.GDANSK.PL

WWW.WUP.GDANSK.PL

PRZYDATNE ADRESY:

PAŃSTWOWY FUNDUSZ REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

AL. JANA PAWŁA II 13

00-828 WARSZAWA

TEL.: (22) 505 55 00

WWW.PFRON.ORG.PL

BIURO PEŁNOMOCNIKA RZĄDU DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

UL. NOWOGRODZKA 11

00-513 WARSZAWA

TEL.: (22) 529 06 00

WWW.NIEPEŁNOSPRAWNI.GOV.PL

WSPIERANIE AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

REHABILITACJA ZAWODOWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Cel rehabilitacji zawodowej

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego.

Rehabilitacja zawodowa realizowana jest przez dokonywanie oceny zdolności do pracy, a następnie umożliwienie sobom niepełnosprawnym korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy, umożliwienie nabywania umiejętności zawodowych w ramach różnorodnych instrumentów, a także dobór odpowiedniego miejsca pracy i jego wyposażenie. Zadania związane z prowadzeniem pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych, a także ich szkoleniem oraz przekwalifikowaniem są realizowane m.in. przez powiatowe urzędy pracy oraz organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych.

Działania wspomagające rehabilitację zawodową

Proces rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych jest wspomagany przez uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej oraz turnusach rehabilitacyjnych.

Osoby niepełnosprawne są kierowane do uczestnictwa w:

- ▶ warsztacie terapii zajęciowej – zgodnie ze wskazaniem zawartym w orzeczeniu o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności,
- ▶ turnusie rehabilitacyjnym – na wniosek lekarza, pod którego opieką znajduje się ta osoba.

Informacje dotyczące organizowanych warsztatów oraz turnusów można uzyskać m.in. w ośrodkach pomocy społecznej oraz powiatowych centrach pomocy rodzinie.

Warsztaty terapii zajęciowej

Warsztat terapii zajęciowej ma na celu stworzenie osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Terapię zajęciową realizuje się na podstawie indywidualnego programu rehabilitacji.

Warsztaty terapii zajęciowej mogą być organizowane przez fundacje, stowarzyszenia lub przez inne podmioty. Koszty utworzenia, działalności i wynikające ze zwiększenia liczby uczestników warsztatu są współfinansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) oraz ze środków samorządu powiatowego, lub innych źródeł.

Turnusy rehabilitacyjne

Turnus rehabilitacyjny to zorganizowana forma aktywnej rehabilitacji połączona z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników.

Turnusy mogą być organizowane przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby prawne i inne jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, które prowadzą co najmniej przez 2 lata działalność na rzecz osób niepełnosprawnych i uzyskały wpis do rejestru organizatorów turnusów rehabilitacyjnych, prowadzonego przez wojewodę.

Osoba niepełnosprawna może ubiegać się o dofinansowanie ze środków PFRON uczestnictwa w turnusie, jeżeli miesięczny dochód na osobę w gospodarstwie domowym nie przekroczył kwoty:

- ▶ 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym,
- ▶ 65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnej.

Wnioski o dofinansowanie uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym należy składać w powiatowych centrach pomocy rodzinie.

WSPARCIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH BEZROBOTNYCH ALBO POSZUKUJĄCYCH PRACY

Wsparcie osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy

Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotne albo poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu mogą korzystać ze wszystkich form wsparcia przewidzianych dla tych osób w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu mogą również korzystać, na zasadach takich jak bezrobotni, m.in. z następujących form wsparcia:

- ▶ szkoleń,
- ▶ stażu,
- ▶ prac interwencyjnych,
- ▶ przygotowania zawodowego dorosłych,
- ▶ finansowania kosztów studiów podyplomowych.

Wydatki na realizację ww. form wsparcia są finansowane ze środków Funduszu Pracy (FP) – w odniesieniu do osób bezrobotnych, albo ze środków PFRON – w odniesieniu do osób poszukujących pracy.

Szkolenia

Szkolenia organizowane przez powiatowy urząd pracy

Powiatowy urząd pracy inicjuje i organizuje szkolenie dla osób niepełnosprawnych, w celu zwiększenia ich szans na uzyskanie zatrudnienia, podwyższenia dotychczasowych kwalifikacji zawodowych lub zwiększenia aktywności zawodowej. Szkoleniem mogą być objęte również osoby niepełnosprawne będące w okresie wypowiedzenia umowy o pracę z przyczyn niedotyczących pracowników.

Szkolenie osoby niepełnosprawnej bezrobotnej może trwać do 24 miesięcy, a jego koszt nie może przekroczyć 300% przeciętnego wynagrodzenia i jest finansowane ze środków FP. Szkolenie osoby niepełnosprawnej poszukującej pracy może trwać 36 miesięcy, jego koszt nie może przekroczyć dziesięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia i jest finansowane ze środków PFRON.

Szkolenia organizowane przez pracodawcę

Na wniosek pracodawcy poniesione przez niego koszty szkolenia zatrudnionych osób niepełnosprawnych mogą być zrefundowane ze środków PFRON do wysokości 80% tych kosztów, nie więcej jednak niż do wysokości dwukrotnego przeciętnego wynagrodzenia na jedną osobę. Zwrotu kosztów dokonuje powiatowy urząd pracy (działający w imieniu starosty) na warunkach i w wysokości określonych w umowie zawartej z pracodawcą.

Staże

Bezrobotne osoby niepełnosprawne mogą być kierowane do odbycia stażu przez okres nieprzekraczający 6 miesięcy do pracodawcy, który umożliwi im nabycie umiejętności praktycznych do wykonywania pracy, przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy.

Staż odbywa się na podstawie umowy zawartej przez powiatowy urząd pracy (w imieniu starosty) z pracodawcą, według programu określonego w umowie. Na czas odbywania stażu pracodawca wyznacza opiekuna dla uczestnika. Czas trwania stażu wynosi od 3 do 6 miesięcy. W okresie odbywania stażu bezrobotnemu przysługuje stypendium w wysokości 120% kwoty zasiłku, które zapewni powiatowy urząd pracy.

Prace interwencyjne

Prace interwencyjne realizowane są poprzez zatrudnienie, w ramach umowy zawartej przez powiatowy urząd pracy (w imieniu starosty) z pracodawcą, bezrobotnej osoby niepełnosprawnej. Powiatowy urząd pracy zwraca pracodawcy koszty poniesione na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne.

W zależności od wybranego przez pracodawcę sposobu refundowania kosztów, osoba niepełnosprawna może być zatrudniona w ramach prac interwencyjnych przez maksymalnie 12 miesięcy albo przez maksymalnie 18 miesięcy.

Przygotowanie zawodowe dorosłych

Przygotowanie zawodowe dorosłych umożliwia nabywanie przez bezrobotne osoby niepełnosprawne umiejętności praktycznych oraz zdobywanie wiedzy teoretycznej, bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą.

Realizowane jest w formie:

- ▶ praktycznej nauki zawodu, umożliwiającej przystąpienie do egzaminu kwalifikacyjnego na tytuł zawodowy lub egzaminu czeladniczego - trwającej od 12 do 18 miesięcy,
- ▶ przyuczenia do pracy dorosłych, umożliwiającego zdobycie wybranych kwalifikacji zawodowych lub umiejętności potwierdzonych zaświadczeniem - trwającego od 3 do 6 miesięcy.

Odbywa się na podstawie umowy zawartej przez powiatowy urząd pracy (w imieniu starosty) z pracodawcą, według programu określonego w umowie.

Uczestnikowi programu w okresie odbywania przygotowania zawodowego dorosłych przysługuje stypendium w wysokości do 120% kwoty zasiłku, które zapewni powiatowy urząd pracy.

Finansowanie kosztów studiów podyplomowych

Powiatowy urząd pracy (działający w imieniu starosty) może sfinansować bezrobotnym osobom niepełnosprawnym koszty studiów podyplomowych do wysokości 100%, jednak nie więcej niż 300% przeciętnego wynagrodzenia.

Powiatowy urząd pracy zawiera z osobą niepełnosprawną umowę o dofinansowanie studiów podyplomowych. Środki na pokrycie kosztów studiów podyplomowych są przekazywane bezpośrednio do organizatora tych studiów.

Roboty publiczne

Roboty publiczne realizowane są poprzez zatrudnienie w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy bezrobotnej osoby niepełnosprawnej przy wykonywaniu prac organizowanych przez gminy, wybrane organizacje pozarządowe, a także spółki wodne i ich związki w ramach umowy zawartej z powiatowym urzędem pracy (działającym w imieniu starosty).

W ramach robót publicznych osoba niepełnosprawna może być zatrudniona przez maksymalnie 6 miesięcy albo przez maksymalnie 12 miesięcy, w zależności od wybranego przez organizatora robót publicznych sposobu refundowania kosztów.

UPRAWNIENIA PRACOWNICZE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Osobom niepełnosprawnym przysługuje szereg uprawnień, ułatwiających im uzyskanie i utrzymanie zatrudnienia:

- ▶ Pracodawca ma obowiązek zapewnienia niezbędnych usprawnień dla osoby niepełnosprawnej u niego zatrudnionej, uczestniczącej w procesie rekrutacji lub odbywającej szkolenie, staż, przygotowanie zawodowe albo praktyki.
- ▶ Pracodawca ma obowiązek wydzielenia lub zorganizowania odpowiedniego stanowiska pracy pracownikowi, który w wyniku wypadku przy pracy lub choroby zawodowej utracił zdolność do pracy na dotychczasowym stanowisku, w okresie do trzech miesięcy od daty zgłoszenia przez tego pracownika gotowości przystąpienia do pracy.
- ▶ Czas pracy osoby niepełnosprawnej nie może przekraczać 8 godzin na dobę i 40 godzin tygodniowo. Nie dotyczy to osób zatrudnionych przy pilnowaniu oraz osób, które uzyskały zgodę lekarza.
- ▶ Osoba niepełnosprawna nie może być zatrudniona w porze nocnej i w godzinach nadliczbowych.
- ▶ Osobie niepełnosprawnej przysługuje dodatkowa 15-minutowa przerwa w pracy na gymnastykę usprawniającą lub wypoczynek, wliczana do czasu pracy.
- ▶ Osoba niepełnosprawna ma prawo wstępu do obiektów użyteczności publicznej wraz z psem asystującym, pod warunkiem wyposażenia psa asystującego w uprząż oraz posiadania certyfikatu potwierdzającego status psa asystującego i zaświadczenia o wykonaniu wymaganych szczepień weterynaryjnych. Osoba niepełnosprawna nie jest zobowiązana do zakładania psu asystującemu kagańca oraz prowadzenia go na smyczy.